

Teie viljast tuntakse teid

MIHKEL KUKK

Eesti Kiriku kolleegiumi esimees

Igasügisene lõikuseaeg peadib kirikus oktoobri teisel pühapäeval tähistatava röömsa lõikustänupühaga. Kirikuid ehtivate viljapeade ja altarile asetatud sügisandidega meenutame kuuenda loomispäeva töotust, kus Jumal ütleb: "Vaata, mina annan teile kõik seemet kandvad taimed kogu maal ja kõik puud, mis kannavad vilja, milles on nende seeme; need olgu teile roaks!" (1Ms 1:29).

Kui Jeesus räägib mäejutluses, et puud tuntakse tema viljast, siis mõtleb ta selle all meid, inimesi. Nii on lõikustänupühal alati ka teine plaan. Viies altarile oma lõikuseannid, oodatakse seejuures meitki hea ja Jumalale meelepärase vilja kandmist. Looduses on selge, et hea puu ei või kanda halba vilja ja halb puu head vilja. Patu läbi rikutud inimühiskonnas kahjuks enam mitte.

20. septembril möödus 50 aastat helilooja ja organisti ning meie kiriku ühe viljakama liturgiamuusika uuendaja Enn Võrgu surmast. 1905. aastal tollal Poolale kuulunud Grodno oblastis sündinud ning Ambla köstrimajas üles kasvanud tulevane helilooja sai Eesti avalikkusele tuntuks täpselt 90 aastat tagasi, kui ta 17aastasena viisistas Nõo koguduse õpetaja Martin Lipu luuletuse "Eesti lipp". Mäletame hästi, kuidas paarikümne aasta eest meie laulva revolutsiooni laineharjal helises "Kaunistagem Eesti kodad kolme koduvärviga" väga paljude keelel ja meelel.

Enn Võrk kuulub meie muusikute sellesse põlvkonda, kes olid ühtmoodi tugevad ja tegevad nii heliloojana kui ka interpreedina. Oma 57 eluaasta jooksul kirjutas ta üle 70 soolo- ja koorilaulu ning juhatas mitmeid koore. Paljud Võrgu võimalikud laulud on jäänud meie kirikukooride kullafondi. Töötanud Tallinna Jaani kirikus organisti ja oratooriumikoori juhina, valiti Enn Võrk 1933. aastal Tartu ülikooli muusikaõpetajaks, kus tema ülesandeks oli lugeda usuteaduskonnas kirikumuusika loenguid ning anda tulevastele teoloogidele hääleseadet. Samaaegselt oli ta ülikooli koguduse organist ja segakoori Cantate Domino dirigent.

Asudes pärast sõda konservatooriumi õppejõu kohale, lasti tal mõnda aega tegutseda veel ka organistina tollal luterliku kiriku käes olnud Oleviste kirikus. Rasked ajad ei jätnud aga tedagi puudutamata. Lugeses protokolli Enn Võrgu heliloojate liidust väljaheitmise kohta 1950. aastal, imestasin kõige rohkem selle üle, kuidas samad kolleegid kaheksa aastat hiljem ta üksmeelselt sinna ennistasid. Tuleb välja, et hea puu võib tööpoolest halba vilja ja halb puu teinekord head vilja kanda.

Enn Võrku isiklikult tundnud inimeste hinnangul oli ta läbi ja lõhki muusik ning inimesena ääretult tagasihoidlik ja heatahtlik. Temas polnud loovinimesele iseloomulikku edevust ega vähimatki kättemaksuhimu. Pärast erialasest tööst ilmajäämist elas ta kuni 1955. aastani vale nime all Viljandimaal ühes talus maapaos. Olukorras, kus ta polnud ühiskonna silmis mitte keegi, tegeles Võrk ometi edasi loominguga, mis tema jaoks oli kõik. Kuigi heliloojal puudus isegi klaveri kasutamise võimalus, jääb just sellesse aega suurteose, oratooriumi "Valvake" loomine. Võrk ise olla öelnud, et seda mitmeosalist teost, mis algab Kristuse hävingukuulutusega Jeruusalemmale ja lõpeb töötusega: "Meie ootame aga tema töötuse järgi uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus" (2Pt 3), ei pidanud ta välja mõtlema, vaid ainult üles kirjutama.

Võrgu prohvetliku sõnumiga oratoorium "Valvake" on täies mahus ette kantud vaid korra, helilooja 100. sünniaastal 22. juulil 2005 Tõnu Kaljuste dirigeerimisel Rapla kirikus. See oli tänu- ja tunnustuseavaldus heliloojale, kes õpetaja Evald Saagi kutsel tuli maapaost naastes just Raplasse organistik ja koorijuhiks, kus tegutses õnnistusrikkalt kuni oma surmani.

Koorijuht Hirvo Surva on oma konservatooriumi diplomitöös Enn Võrgu elule ja loomingule hinnangut andes kirjutanud järgmist: "Võrgu sügav kodumaa-armastus kasvab elu jooksul palveks kodumaa eest. Eriti viimaseil eluaastail näeb ta kirikut ja kirikumuusikat ühe rahva olemasolu alussambana ja ühtlasi kauneima ehtena". Tööpoolest, üks hea puu oli ka halval ajal kandnud head vilja

Oregon's nursery plant industry is using beneficial predators for biological control, cutting costs and pesticide use.

By ERIK MORTENSON
The Oregonian

John Maurer, owner of Evergreen Growers Supply in Clackamas, sells predator insects to plant nurseries throughout the Northwest. Shipment canisters can hold up to 25,000 beneficial bugs.

TOP: Aphidoletes aphidimyza, a delicate midge, produces larvae that feed on plantdamaging aphids. The brown mar-morated stink bug, which has devastated crops in some parts of the country, has shown up in Oregon.

"Oregon Chorale" concerts

Handel's Messiah

Featuring the "Oregon Chorale" in collaboration with the "Portland Chamber Orchestra" and renowned soloists.

- Wednesday, December 19, 2012 / 7:30 p.m.
Saint Hendry Catholic Church
346 Northwest 1st Street, Gresham.

- Friday, December 21, 2012 / 7:30 p.m.
Saint Matthew Catholic Church
447 SE 3rd Avenue, Hillsboro.
- Sunday, December 23, 2012 / 3:00 p.m.
Agnes Flanagan Chapel, Lewis & Clark College
615 SW Palatine Hill Road, Portland.

John Rutter: Requiem

The Oregon Chorale will be joined by Cora Voice, a superb choir from Tacoma, Washington, to perform this momentous work, along with assorted choral works from both choirs. It will be a festival of variety. We will perform once in Hillsboro, Oregon, and once in Tacoma, Washington.

- Saturday, March 9, 2013 / 7:00 p.m.
Century High School
2000 SE Century Blvd., Hillsboro.
- Saturday, March 16, 2013 / 7:00 p.m.
Saint Andrew's Episcopal Church
7410 S 12th Street, Tacoma, Washington.

A World of Music

In preparation for its upcoming tour, the Chorale will sample folk music from around the world.

- Saturday, June 1, 2013 / 7:00 p.m.
Tigard United Methodist Church
9845 SW Walnut Place, Tigard.
- Sunday, June 2, 2013 / 7:30 p.m.
Saint Matthew Catholic Church
447 SE 3rd Avenue, Hillsboro.

"Portland Symphonic Choir" concerts

Beethoven's 9th Symphony and Britten's Ballad of Heroes Carlos Kalmar conducting

- Saturday, February 9, 2013 / 7:30 p.m.
- Sunday, February 10, 2013 / 2:00 p.m.
- Monday, February 11, 2013 / 8:00 p.m.

Encore ! 10th Anniversary Concert

- Saturday, April 27, 2013 / 7:30 p.m.
- Sunday, April 28, 2013 / 1:30 p.m.
Arlene Schnitzer Concert Hall, Portland.

EELSEISVAID ÜRITUSI / UPCOMING EVENTS

Rahvatantsijate esinemine

toimub laupäeval, 1. detsembril 2012, kell 1:30 p.l.
– 2:00 p.l. Scandinavian Fair'il, Rose Garden
Coliseumis, 300 N. Winning Way.

Portlandi Eesti Seltsi Jõuluõhtu

toimub laupäeval, 15. detsembril 2012, kell 2:00
p.l. Läti Maja suures saalis, 5500 S.W. Dosch Rd.
Jõuluõhtu kavas on mitmelaadilisi ettekandeid
Portlandi eestlapere poolt.

Jõuluvana on lubanud külla tulla kingitustega
(palume üks pakk lapse kohta tuua Läti Kirikusse
enne kell 2:00 p.l.). Eesti traditsioonide kohaselt
ootab jõuluvana igalt lapselt ühe salmi, laulu, tantsu
või muusikapala esitamist.

Traditsioonilised eesti jõulutoidud valmistatakse
PES perenaiste poolt. Sissepääs täiskasvanutele on
\$ 15., lastele / noortele 6-18 a. \$ 5., alla 6 a. tasuta.

Loodetakse nii noorte kui ka veidi vanemate rohke-
arvulist osavõttu.

Portlandi eestlaste talipäevad

Palun võtke osa talipäevadest 25.- 27. jaanuaril
2013 Boardwalk Lodge'is, 30544 East Olive Trail,
Government Camp.

Talipäevade hind täiskasvanule on \$ 140. ja
lastele (6-18 a.) \$ 45. See sisaldab öömaja ja
toidu ning laupäevase õhtusöögi Huckleberry Inn
restoranis. Toidu valikuks restoranis on prime rib
või kana ning palume sellest reservatsiooni tege-
misel teada anda. Lastele on eraldi menüü.

Õhtusöögi eel on võimalik maitsta siidrit. Talipäe-
vade koha reserveerimiseks andke teada võimalikult
peatselt telefonil 503-335-2720 või e-maili aadressil:
ibrewtwo@msn.com.

Täiskasvanu hind tõuseb \$ 150-ni pärast 14. jaanuari
Palun kirjutada tsekk PES nimele ja saata postiga
Ingmar Saul'ile, PO Box 18209; Portland, OR 97218.

Portlandi Eesti Seltsi juhatus

Rahvatantsu harjutused lastele ja täiskasvanutele

Pühap. 6. jaan. 4:30 p.l. lapsed; 5:30 p.l. täisk.
Pühap. 13. jaan. 4:30 p.l. lapsed; 5:30 p.l. täisk.
Pühap. 20. jaan. 4:30 p.l. lapsed; 5:30 p.l. täisk.
Pühap. 3. veebr. 4:30 p.l. lapsed; 5:30 p.l. täisk.
Pühap. 10. veebr. 4:30 p.l. lapsed; 5:30 p.l. täisk.
Pühap. 17. veebr. 4:30 p.l. lapsed; 5:30 p.l. täisk.

Harjutused toimuvad Läti Majas, 5500 SW Dosch Rd.

Harjutuste juhid: lasterühm Janne Sepp, Kairi Isse;
Täiskasvanud: Janne Sepp, Elo Saar-Petersen, Mark
Petersen.

Kontakt: jannesepp@comcast.net

Portland Estonian Ski Weekend

The traditional "Ski Weekend" is slowly ap-
proaching so mark your calendars and plan on
joining us at the Boardwalk Lodge, 30544 East
Olive Trail, Government Camp on January 25th,
26th, and 27th, 2013.

The cost is \$ 140. per adult and \$ 45. per youth
(6-18). Make sure you sign up early because after
January 14th the price will go up to \$ 150. per
adult and youth prices will stay the same.

The cost will cover your lodging and food for the
weekend as well as Saturday nights dinner at the
Huckleberry Inn (when making your reservation
please indicate your choice for dinner – prime rib or
chicken).

Also, there will be a cider tasting before dinner on
Saturday night. For those individuals who wish to join
us for dinner at the Huckleberry but not stay for the
weekend the cost will be \$ 25.

Please make your reservations by calling Ingmar
Saul at 503-335-2720, or e-mail him at
ibrewtwo@msn.com and reserve your spot today.

Please send your checks (payable to PES) by
January 19 to Ingmar Saul, PO Box 18209, Portland,
OR 97218.

The Board, Portland Estonian Society.

Kuidas rääkida Jumalast ?

Juha Väliaho

Kuidas rääkida Jumalast ? See pole lihtne, sest Jumal on nähtamatu. Kuidas rääkida teisele inimesele nähtamatust Jumalast ? See on hõlpsam, kui inimesel on juba varasemast kogemusi Jumala olemasolust, näiteks kui inimene on pärit usklikust kodust, kus oli hoomatav Jumala olemasolu tõelisus.

Olen ise pärit usklikust kodust. Ema palvetas minuga igal õhtul. Temal oli ühendus nähtamatu Jumalaga ning mina nägin ja kogesin seda. Mulle on nähtamatu Jumala olemasolu olnud eluaeg enesestmõistetav ja kui ma kohtan sarnaste lapsepõlvkogemustega inimesi, siis isegi kui nad pole pärast lapsepõlve enam vaimulikest teemadest huvitatud, on nendega siiski kergem Jumalast vestelda, sest neil on Jumala tõelisusest nii teadmispärane kui ka kogemuslik aluspõhi.

Kui ma kohtan kedagi, kel oli uskmatu kodu, kel pole Jumalast ei teadmisi ega mingisuguseid kogemusi, siis kuidas rääkida sellise inimesega nähtamatust Jumalast ja tema tõelisusest ? Meil on kaks võimalust: esiteks rääkida mida õpetab Jumalast Piibel, ja teiseks jagada oma isiklikku elukogemust Jumala mõju kohta.

Mida Piibel nähtamatu Jumala kohta õpetab? Peamised on kolm tõsiasja. Esiteks see, et Jumal on: "Ma olen, kes ma Olen." (2Ms 3:14) See ei ütle Jumalast teadmatule inimesele aga mitte midagi. Asi on tõlkeprobleemis. Venekeelne tõlge ütleb selles salmis: "Mina olen Olemasolev." See on juba lihtsamini arusaadav tõlge: nähtamatu Jumal on olemas; tema üks nimi on "Olemasolev". Läänemaailm, kuhu kuulub ka Eesti, elab tänapäeval nii, nagu Jumalat poleks. Esimene asi on kuulutada, et Jumal on olemas !

Aga kust me teame, et on olemas nähtamatu Jumal? Vaatame teist tõsiasja. Nähtamatu Jumal räägib: "Jumal, kes muiste ... rääkis esivanematele prohvetite kaudu, on nüüd päevade lõpul meile rääkinud Poja kaudu." (Hb 1:1). Meie võime Jumala sõnu kuulda ! Ta rääkis juba 4000 aastat tagasi Aabrahamile, andis 2300 aastat tagasi Moosesele kümme käsku jpm. Pärast seda rääkis Ta Iisraeli rahva prohvetitele. Eriti rääkis Ta neile tulevasesst Messiasist. Ning kui Messias, Jumala Poeg Jeesus Kristus tuli maailma, rääkis nähtamatu Jumal Jeesuse kaudu. See Jumala kõne on meie tarvis talletatud Uue Testamendi evangeeliumides

Kust me veel teame, et on olemas nähtamatu Jumal? Tuleme kolmanda tõsiasja juurde: nähtamatu Jumal tegutseb selles maailmas. Jeesus ütles: "Minu Isa tegutseb tänini." (Jh 5:17) Nendest tegudest võime inimestele rääkida. Me näeme Jumala tegusid Vanas Testamendis Iisraeli rahva ajaloos. Me näeme Jumala suuri tegusid uues Testamendis Jeesuse Kristuse elus, surmas ja ülestõusmises. Jeesuse surm ristil inimeste pattude eest ja tema ülestõusmine on Jumala kõige suurem tegu pattulangenud inimese päästmiseks. Nendest Jumala suurtest tegudest me ometi võime inimestele rääkida ! Jeesus, Jumala Poeg avas inimesele tee kaugelt ja tundmatu Jumala juurde. Jeesuses pääseb inimene Jumalale ligidale ja just see eristab kristlust kõigist teistest religioonidest.

Ja nüüd on Jumal juba kaks aastatuhandet tegutsenud inimeste eludes, on teinud suuri tegusid nende heaks. Jumala arm ja armastus on mõjutanud ja muutnud inimeste elu, kaasa arvatud meie elu ja see tunnistab sellest, et Jeesus elab ka tänapäeval. Sellest me saame inimestele rääkida ! Kui nad näevad, et Jeesus on muutnud ühe konkreetse inimese elu, ei või nad seda eitada. Kui nad ka Piibli tõsiasju ei usu, ei või nad väita, et Jeesus pole muutnud kellegi elu.

EELK Misjonikeskus.

ÕNNITLEME !

Abipraost Hendrik Laur austab diakon Kalle Merilo'd teeneteristi kaela asetamise ja pühitsemisega kirikuva-nem Helve Kalmann'i ja Koguduse esimehe Helmuth Kalmann'i juuresolekul.

KIRIKLIKKE TEATEID

**E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE
JUMALATEENISTUSED**
Läti Kirikus, 5500 SW Dosch Rd., Portland

Abipraost Hendrik Laur • Diakon Kalle Merilo

Pühapäeval, 2. detsembril 2012, kell 11:00 e.l.
**KRISTUSE TULEMISE PÜHA
JUMALATEENISTUS**
Lauluraamatud. Järgneb jõululaat suures saalis.

Esmaspäeval, 24. detsembril 2012, kell 2:00 p.l.
JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS
Laululehed. Ettekanded.

Pühapäeval, 6. jaanuaril 2013, kell 11:00 e.l.
**KRISTUSE RISTIMISPÜHA
JUMALATEENISTUS**
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 5. veebruaril 2013, kell 11:00 e.l.
**4. PÜHAP. ENNE PAASTUAEGA
JUMALATEENISTUS**
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Koguduse õpetaja: Abipraost Hendrik Laur 4111 Gull Harbor Rd. Olympia, WA 98506 Tel.: 360-352-2371	Koguduse esimees: Helmuth Kalmann 8159 S.W. 85 th Ave. Portland, OR 97223 Tel.: 503-244-9083
Koguduse abiõpetaja: Diakon Kalle Merilo 2611 Glenhaven Rd. Lake Oswego, OR 97034 Tel.: 503-260-4739	Koguduse laekur: Anne Eby Rd. 5775 SW Homesteader Wilsonville, OR 97070 Tel.: 503-638-0233
Naistoimk. Esinaine Meralda Talviste 10442 SW 64 th Drive Portland, OR 97219 Tel.: 503-246-7286	Kirikuvanem: Helve Kalmann 2611 Glenhaven Rd. Lake Oswego, OR 97034 Tel.: 503-522-7775

Jeesuse saadikud

Jeesus tuli siia maailma selleks, et päästa inimkond. Kristus tuli, et anda inimesele usk igavesse ellu ja lootus tulevikule. Päästja tuli andma elu mõtet. Issand aitas haigeid, andes tervise neile, kes olid lootusetus olukorras. Ta päästis surmast, äratades surnuid üles. Ta andis patud andeks ka kõige patusemale. Ning Jeesus õpetas Jumala väega, kõnetades inimeste südameid. Jumala Poeg suutis muuta maailma ajalugu nii, et arvestame aegagi tema sünnist.

Taevaminemispühal tõusis Jeesus taevasse, öeldes: "Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse ja õpetades neid pidama kõike, mida mina olen teil käskinud! Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni." (Mt 28:19-20)

Jeesus läkitas sel hetkel oma järgijad maailma tunnistust andma sellest armust ja teenima inimesi Jeesuse nimel. Kristlane on Päästja saadik, "Kristus ligimesele". Nii nagu Kristus oma elus tegi teistele head, nii oleme meiegi kutsutud tegema head kõigile inimestele meie ümber. Kristlus levis siin maailmas väga kiiresti ja sai maailma suurimaks religiooniks, sest Jumal oli kristlastega ja usklikud võtsid tõsiselt Jeesuse käsku anda oma eluga tunnistus usust.

Nüüd oleme meie selles maailmas ja see ülesanne on antud meile. Kuidas täidame meie ülesannet olla "Kristuseks ligimesele"? Kas meis on armastust, abivalmidust, hoolimist?

Kaido Soom.

Stockholmi eesti kogudusel uus õpetaja

Teoloogiadoktor Tiit Pädam (54) seati 7. oktoobril EELK Välis-Eesti piiskopkonna Rootsi praostkonna Stockholmi koguduse õpetajaks.

Pidulik jumalateenistus, millega lisaks uue õpetaja ametisse seadmisele tähistati ühtlasi Stockholmi eesti koguduse asutamise 70. aastapäeva, toimus Jakobi kirikus, pühakojas, kus siinsed eestlased läbi aastakümnete jumalateenistusteks on kogunenud.

Tiit Pädami seadis Stockholmi eesti koguduse õpetajaks peapiiskop **Andres Pöder**, keda assisteerisid Rootsi praostkonna praost **Ingo-Tiit Jaagu**, kes oli seni koguduse õpetajaks, Göteborgi koguduse õpetaja **Jaak-Peeter Reesalu** ja kantsler **Urmas Viilma**. Hiljem toimus pidulik vastuvõtt juhatusel kutsel Stockholmi Eesti Majas. (Eesti Kirik)

Soovime õnne sünnipäevaks!**Novembris**

1. Tiiu Sillamaa 75
3. Elise Carroll
9. Toomas Palm 75
10. Ülo Kiigemägi
10. Laine Pettai
14. Maia Illo
18. Sterling Leiv
25. Ilo Berger
29. Mai-Lill Mägi

Detsembris

1. Malle Kollom
1. Helen Tammela
4. Arne Kesküla
4. Clara Hillier
4. Jan Ranna 60
5. Helve Kalmann
6. Elo Saar-Petersen
6. Rev. Hendrik Laur
10. Doris Lim
11. Ingrid Palm
12. Lembit Kangur
12. Martin Tammekivi 25
13. Kati Tamm
15. John Maurer
16. Ahto Raudsepp 65
16. Kaupo Tammik
17. Marika Keister
21. Mark Heinsoo
26. Anne Herrick
28. Kristi Rossman
28. Angelica Berwick

Tartu Ülikooli Usuteaduskonna **arhivaari külaskäik Portlandi**

Pühapäeval, 4. novembri õhtul saabus Portlandi lennujaama Eestist Tartu ülikooli usuteaduskonna arhivaar **Priit Rohtmets**, keda kokkuleppe kohaselt võttis vastu **Kalle Merilo**. Ta sõidutas külalise Koguduse esimehe kodusse, kus viimane viibis järgmise nädala Silvi ja Helmuth Kalmann'i hooldusel.

Arhivaar Priit Rohtmets'a ülesandeks oli E.E.L.K. Portlandi Koguduse arhiivimaterjalidega tutvumine ja vajalike täienduste lisamine. Kuna Portlandi Kogudus asutati 1951. aasta oktoobris, siis haarab selle 61 aasta vanuse koguduse tegevuslikud kokkuvõtted, aruanded, protokollid ja teatelehed kokku ligi paar-kümmend mahukat kaustikut.

Tutvustavaks sissejuhatuseks arhivaari tööle toimus esmaspäeva õhtul Koguduse juhatusliikmete kokkutulek, kus toimus arutelu ja mõttevahetus arhiivisse puutuvais küsimustes.

Arhivaar Priit veetis mitu päeva Koguduse arhiivi ülevaatuse ja vajaliku korrastamisega. Ta vaatas läbi ka Portlandi Eesti Seltsi laekuri poolt kohale toodud kirjavahetuse ja kassadokumendid.

Külalisele pakkus hea võimaluse Portlandi linna ja ümbrusega tutvumiseks mitme kohaliku kaasmaalase tänuväärne abivalmidus ringsõitude korraldamisega. Nii korraldas Kalev Sepp poolepäevase tutvumis-ringsõidu külalisele Portlandi linna vaatamisväärsustega tutvumiseks. Selle lõpuks külastasid nad ka Kalev'i töökoha, Tektronix'i tööstuse muuseumi Beavertonis.

Juhatuse liige Mati Vaga võttis ette pikema ringsõidu, et tutvustada külalisele Columbia jõe äärsid koskesid ja Mt. Hoodi suusatamise alasid, kaasa arvatud lumise Timberline Lodge'i külastuse.

Reede õhtul toimus ühine filmiõhtu "Tartu Ülikool" ja siinse eesti ühiskonna kohtumine arhivaariga Crescent Hill Apartment Club House's PES esimehe Kalev Sepp'a tutvustamisel. Pärast filmi vaatamist oli koosolijail hea võimalus küsitleda külalist tema isiklikust tagapõhjast kui ka arhiivide korrashoiust.

Priit Rohtmets on eesti kirikuloolane. Tema peamiseks uurimisvaldkonnaks on olnud Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kirik (E.E.L.K.) maailmasõdade vahelisel perioodil. 2006. aastal omistati talle magistrikraad uurimuse eest E.E.L.K. välissuhetest aastatel 1919 – 1940. 13. juunil 2012 kaitses ta doktorikraadi teoloogias oma väitekirjaga "Teoloogilised voolud Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kirikus aastatel 1917-1940". Ta on usundiloolasena raamatusarja "Eesti mälu" nõustaja. Alates 2006. aastast on ta "Eesti Kirikuloo Seltsi" aseesimees.

Priit Rohtmets'al oli plaanitud Ameerika läänekalda eesti koguduste külastamine Portlandis, Seattles, Vancouveris, San Franciscos ja Los Angeleses. Ta lahkus Portlandist laupäeval, 17. novembril mil Kalle Merilo sõidutas ta õpetaja Hendrik Laur'i koju Olympias, Washingtonis.

Helmuth Kalmann

Maia Linask valitud ERKÜ **juhatuse liikmeks**

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides teatab, et **Maia Linask** valiti juhatuse liikmeks ERKÜ aastakoosolekul 29. septembril 2012. Prl. Linask on assistant professor majanduse alal Richmond ülikoolis. Temal on doktori- ja kaks magistrikraadi Johns Hopkinsi ülikoolist ning bakalaureus Harvardi ülikoolist.

ERKÜ juhatusse kuuluvad: Krista Altok-Tassa, Ülle Ederma, Arne Kalm, Gilda Karu, Maia Linask, Arved Plaks, Erik Puskar, Marju Rink-Abel, Eric Suuberg, Airi Vaga, Ilmar Vanderer, Viuu Vanderer. (VES)

Barack Obama valiti teiseks ametiajaks presidendiks

Barack Obama (Reuters/Scanpix)

Kuu alguses toimunud presidendi valimistel USAs võitis Barack Obama Mitt Romney't ja jääb edasi USA presidendiks. Kongressi esindajatekoda jääb vabariiklaste ja senat demokraatide kontrolli alla, mis ei ker-

genda riigi võlaprobleemide lahendamist enne aastavahetust, kirjutas Dagens Industry.

Kuigi tänavuste valimiste aktiivsus oli madalam kui nelja aasta eest, ei saanud see Obama tagasivalimisele takistuseks. Kui loetud oli 95% häälest, oli AP andmetel valimas käinud 117 milj. inimest. Valimistel osalejate lõplik arv ei ole selgunud.

Valimisaktiivsus langes enim idarannikul, mis langes möödunud nädalal orkaan Sandy meelevalle alla, jättes miljonid inimesed elektrita ja häirides tavapärasest hääletamis protseduuri. Inimesi võis valimistest loobuma sundida ka asjaolu, et kampaania oli tänavu eriti ründav ja sallimatu.

Demokraadid olid neljast raskest võimuaastast kurnatud, vabariiklasi heidutasid aga vastuolud eelvalimisel, nii et kumbki leer polnud oma kandidaadist kuigi suures vaimustuses.

Valimisvõit ei too Obamale aga kergelt valitsemis-aega. Esiteks peab kongress järjekordselt tõstma riigi võla lubatud ülempiiri. Kui seda ei juhtu, ootab USA-d osaline maksujõuetus.

Kui vabariiklased ja demokraadid ei jõua enne aastavahetust kokkuleppele, kuidas riik kavatseb võlakooormust hakata vähendama, toimub pärast aastavahetust automaatne eelarvekulude vähendamine (fiscal cliff), so 4% sisemajanduse koguproduktist. See pidurdaks USA praegustki ebakindlat majanduskasvu. Lisaks on riigivõlg kasvanud 110%-ni SKP-st.

Kuna USA majandus moostab umbes veerandi maailma majandusest, oleksid sellel tõsised tagajärjed kogu maailma majandusele.

(PM/E24/EE)

Dirigent Paavo Järvi sai Prantsuse Kunstide ja Kirjanduse ordeni

Orden anti üle Prantsuse kultuuri – ministeeriumis 9. novembril toimunud pidulikul tseremoonial Paavo Järvi pälvis aumärgi seoses Pariisis ja Pariisi regioonis 2011. aasta oktoobris ja novembris aset leidnud Eesti kultuuri-festivaliga "Estonie tonique" ning sellega tunnustakse Järvit panuse eest Prantsuse ja Eesti kultuurisuhete arendamisse.

Prantsuse kultuuriminister Filippetti tunnustas oma kõnes Järvi arvukaid muusikasalvestusi, mis on teiste seas võitnud ka Grammy auhinna. Samuti tõi Filippetti kõnes välja Järvi edukad esinemised Pariisi orkestriga turneedel maailma eripaigus. 2011. aasta sügisel esines Pariisi orkester juhatusel ka Eestis.

Paavo Järvi on Pariisi orkestri peadirigent ja muusikaline juht alates 2010. aastast.

Dirigent Paavo Järvi ja Prantsusmaa Kultuuri- ja Kommunikatsiooniminister Aurelie Filippetti.

Pariisi Suursaatkonna foto.

Eesti valiti ÜRO inimõiguste nõukogu liikmeks

12. novembril toimusid New Yorgis ÜRO inimõiguste nõukogu valimised, kus Eesti valiti nõukogu liikmeks 2013 – 2015 aastateks. Eesti kandidatuuri toetas valimistel 193-st ÜRO liikmest 184 riiki. Välisminister Urmas Paet'i sõnul on suur toetus märk sellest, et Eesti on hinnatud ning tõsiselt võetud tegutseja rahvusvahelises inimõiguste valdkonnas.

Välisminister Urmas Paet'i sõnul on ÜRO inimõiguste nõukogu liikmesus Eestile oluline saavutus, aga kahtlemata ka vastutus olla rahvusvahelise foorumi liikmeks, kus arutatakse kogu maailmas toimuvaid inimõiguste arenguid, väljakutseid ja rikkumisi. VES

Puerto Ricost võib saada USA 51. osariik

USA presidendi valimistega samal päeval toimus Puerto Ricos rahvahääletus, mis näitas, et saareelanikud toetavad ideed saada USA osariigiks.

Puerto Rico elanikud otsustasid referendumil muuta saare poliitilist staatust ning saada USA 51. osariigiks.

Praegu on Puerto Ricol USA autonoomse territooriumi staatus ning selle elanikel on USA pass, samuti kehtib seal USA dollar. Mittesiduva referendumi tulemuse peab heaks kiitma USA Kongress. President Barack Obama on öelnud, et ta austab referendumi tulemusi, vahendas BBC.

Osariigiks muutmise poolt oli 54% hääletanutest. Hääletusel osales 80% Puerto Rico elanikest. Puerto Rico läks Ühendriikide kontrolli alla 1898. a. kui Hispaania kaotas selle USA-ga peetud sõjas. 1917. a. said puertoriikolastest Ühendriikide kodanikud.

(PM/ERR/EE)

Kaitseministeerium tahab langenud sõduritele mälestusmärki püstitada

Kaitseministeerium on viimastel kuudel koostanud nn veteranipoliitikat, mis reguleerib Iraagis ja Afganistanis võidelnud Eesti kaitseväelaste eest hoolitsemist.

Dokumendi täpset sisu pole veel avalikustatud, kuid ministeerium on märku andnud, et lisaks veteranide igapäevaelu lihtsustamisele on plaanis uus mälestusmärk välismissioonidel langenud kaitseväelaste auks, kirjutati Eesti Päevalehes.

Plaanis on tuua Afganistanist Eestisse mälestusmärk, mis püstitati kaks aastat tagasi Camp Bastionisse. "Mälestusmärk tuuakse Eestisse tagasi ilmselt siis, kui Eesti kaitseväge praeguses mahus oma tegevuse Afganistanis või Helmandi provintsis lõpetab," ütles kaitseministeeriumi pressiesindaja Artur Jugaste.

Uue mälestusmärgi valmimise kohta täpsemat kava pole avaldatud. "Valmiv veteranipoliitika näeb ette avalikku ruumi mälestusmärgi püstitamist Iraanis ja Afganistanis langenud Eesti kaitseväelastele," selgitas Jugaste ning lisas, et mälestusmärgi asukoha ja väljanägemise osas on võimalikke variante mitu ja neist on veel vara rääkida, kuid selge on see, et siin tuleb avalik arutelu ja ka kunstilise lahenduse konkurss.

(ERR/EE)

Tallink toob Tallinna – Helsingi liinile Silja Europa

Uuel aastal toob Tallink Tallinna – Helsingi liinile oma klassis maailma suurima reisilaeva Silja Europa, mis vahetab välja praegu sellel liinil kursseeriva Baltic Princess'i, Viimane läheb Turu-Stockholmi liinile.

Tallinki juhatuse liikme Peter Rose sõnul on muudatus oluline looduskeskkonna mõistes, kuivõrd aluste vahetusega hakkavad nad tarbima oluliselt vähem kütust ning selle tulemusel väheneb ka kahjulik keskkonnamõju.

Silja Europa, mis on kajutite arvu poolest maailma suurim reisilaev, on ehitatud Saksamaal aastal 1993. Silja Europa pikkus on 202 m, laius 33 m ning ta võtab korraga peale kuni 3123 reisijat. Laeval on kuus kajutiklassi, viis restorani, kaks baari ja kaks ööklubi, ilusalong ja saun ning neli poodi.

Alusel on kõrgeim jääklass 1A Super ning maksimum kiirus 21,5 sõlme. Laeva autotekk mahutab 932 liinimeetrit sõidukeid ja kaubaveoühikuid. (ÄP/EE)

Liustike asemele tulevad järved

Soojeneva kliima tõttu on hakanud liustikud Alpides sulama ja nii kujunevad sealsete praegu veel tüüpiliste liustike asemele järved.

Sveitsi teadlased on riigi teadusuuringute fondi SNSF toel hakanud analüüsima tekkivate järvede potentsiaali turismis, hüdroenergia allikana, aga ka loodusohuna.

Praegu kaotavad Alpide liustiikud igal aastal 2-3% oma pindalast ja mahust. Sama tendentsi jätkudes jääb sajandi lõpuks alles vaid mõni üksik liustik suurtel kõrgustel. Föderaalse keskkonnaameti uuringu andmetel võib nii tekkida 500-600 uut järve. Nende kogupindala oleks 50-60 km², mis on võrreldav nt. Thuni järve pindalaga (47 km²). Mõnegi tekki-va järve sügavus võib ulatuda üle 100 m, nende kogumaht ulatab 10 miljonit kuupmeetrit.

(SNS/Uudistaja/EE)

Valiti uus ühtne riiklik logo

Eesti valitsus otsustas, et edaspidi saab riigiasutuste ühiseks logoks kolmel riigivapi lõvil põhinev kujundus, milles esitas Asko Künnap.

Kolmel vapilõvil põhinev logo võetakse kasutusele tuleval aastal ministeeriumide kodulehekülgi ühendavas valitsuse portaalis.

E.V. Valitsusasutuste ühtne logo:

PILDIKROONIKAT MEIE ELUST

Õnnitleme oktoobrikuu rõõmsaid sünnipäevalisi: Anne Eby, Ian Maurer, Anne Adamson, Tiit Heinsoo

Sünnipäevalaps Toomas Palm aplodeerib nais- ja meeslauljatele, kes teda ilusate lauludega austasid

Noored naislauljad võluvad Toomast ja Ingridi oma kõlava repertuaari ja koorijuhi gitarre saatena

Ka meeslauljad näitavad oma musikaalset oskust Toomas Palmi 75-nda hällipäeva pühitsemisel nende kodus

Aueestlane Mark Petersen peab sünnipäevalapsele Toomas'ele innustava kõne viimase juubeli puhul

Kodu-Eesti külalise, Tartu Ülikooli Usuteaduskonna arhivisti Priit Rohtmets'a kaasabilised tema Portlandi külaskäigul: Kalle Merilo, Helve Kalmann, Helmuth Kalmann, Priit Rohtmets, Silvi Kalmann, Kalev Sepp.

“Kiikla lastekodu” kiri Oregoni eestlasperele

Hiljuti saabus Eestist “Kiikla lastekodult” Kalle Merilo kaudu tänukiri, milline paluti avaldada siin-sele eesti ühiskonnale.

Sa andsid südamest soojust !

Kallid sõbrad, Teie, kellele Eestimaa ja tema tulevik - lapsed on tähtis! Kiikla Lastekodu tähistas tänavu oma viiendat tegutsemisaastat, MTÜ Avatud Värav, kes on Kiikla Lastekodu asutaja, aga oma kaheteistkümnendat tegevusaastat. Jah, just nii palju, seitse aastat kulus raha korjamiseks, et osta maa ja ehitada kaks maja. Täna on need kaks maja täis laste kilkeid ja jooksu, mõned õpivad käima, teised käivad ülikoolis. On täitunud meie kauge unistus – meie lastest esimene on läinud ülikooli, kaks meie elluastunud kasvandikku on saanud lapsevanemaks, rajanud oma kodu ja pere.

Kiikla Lastekodus on nende aastate jooksul elanud 54 last (hetkel elab 17), suuremad on ellu astunud, uue pere on leidnud 16 last, mõned on koju tagasi läinud. Hetkeseisuga ei saa Kiikla Lastekodu vastu võtta ühtegi uut kasvandikku ja seda pikka-aega, kuni kasvavad suureks need lapsed, kelle koduks Kiikla Lastekodu on täna. Kahjuks on ootel lapsi ja seetõttu püüame koos leida võimalusi, et ehitada veel 2-3 peremaja. Me oleme oma laste üle uhked, püüame anda neile ellu kaasa selle, mida neilt keegi võtta ei saa – hea hariduse.

Kui on hea kasvatus, haridus, kaks kätt ja pealehakkamine, siis saab inimene elus edasi. Seda on näidanud ka teie kogemus võõral maal. Inimlaps vajab elus tuge ja tunnustust. Need, kellel on pere, emad-isad saavad ikka nõu ja jõuga toetatud. Kuid on ka teisi, neid, kellel pereks ja koduks saab lastekodu ja neile oleme meie, kellel südant ja silma näha ka teiste muresid, isade-emade, vanaemade-isade eest. Seetõttu on mul eriti hea meel täna, siin ja praegu tänada neid inimesi, kes toetasid oma annetustega Kiikla Lastekodu:

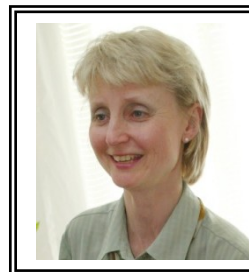
Ilo Berger	Thea Lander	Liina Teose
Jaan Heinsoo	Hendrik Laur	Erik Teose
Helve Kalmann	Valda Laur	Zoja Vaga
Helmuth Kalmann	Kalle Merilo	Heldi Valvur.
Silvi Kalmann	From Orav	
Leitmar Kesküla	Piret Osborne	
Ülo Kiigemägi	Adelheid Pool	
Kaljo Konsa	Fern Sampson	
Malle Kollom	Kalev Sepp	
Helge Laan	Aldeane Sööt	
Bruno Laan	Mati Sööt	

Muinasjuttudes on vaeslastel ikka hea haldjas ristiema, kes on toeks ja abiks. Teie osavõtlikkus ja hea süda, mis saatsid soojust kaugete maade ja merede tagant, oli justnagu ristivanemate puudutus meie lastekodule. Loodame väga, et külastades meie armsat Eestimaad, tulete Te kindlasti külla ka meile – Kiikla lastele. Eks ole meie ühingu nimigi sümbolne – Avatud Värav.

Kallid sõbrad, meie lastekodu väravad ja meie südamed on teile alati valla. Tere tulemast !

Kiikla Lastekodu Juhatuse esimees Marie Edala.

Paliu õnne Lehti ja Liina

Tallinnas 15.-17. novembrini 2012 toimunud Ullo Toomi 110. aastapäevale pühendatud konverentsil anti üle **Lehti Merilo’le ja Liina Teose’le Ullo Toomi auaadressid.**

Ullo Toomi auaadress, mida antakse välja iga 5-aasta tagant, on rahvuskultuurialase kõrge tunnustuse avaldus ja omistatakse isikutele, kollektiividele, asutustele või organisatsioonidele kauaaegse ja silmapaistva töö ning teenete eest Eesti rahvatantsu-elus.

See on kõrge hinnang Eesti rahvatantsu organisatsioonide poolt Lehti ja Liina pikaajalisele tegevusele eesti rahvatantsu tutvustamisel, õpetamisel ja alal hoidmisel nii Portlandis, kui ka USA läänerrannikul.

Kokku anti auaadress 62-le isikule ja organisatsioonile, nende hulgas kolmele väljaspool Eestit. Liina Teoset on tunnustatud ka Ullo Toomi tantsupreemiaga aastal 1999.

Surnud

Teatan kurvastusega, et 16. novembril 2012 a. kutsuti Manala teele minu noorpõlve sõber ja aate kaaslane Arnold Kiitsak 86 a. vanuses.

Saaremaa päritoluga Arno elas pikemat aega Waldbrölis, Saksamaal. Ta külastas Portlandi ühenduses ESTO-ga Torontos palju aastaid tagasi. Teda leinavad allakirjutanu kõrval pooltosinat sugulast Saksamaal.
Helmuth Kalmann.

Häädemeeste kihelkonnas peeti aastapäevi

Eesti edelapoolseim rannaala sai iseseisva luterliku koguduse staatuse ja oma õpetaja 1862. aastal.

Liivimaa konsistooriumi otsusega rajati siis Häädemeeste kihelkond. Seni oli edelaranniku kuulunud Saarde ja Tori kihelkonna koosseisu. 1840. aastatel oli enamik elanikkonnast õigeusku läinud. Nüüd tuli allesjäänud luterlikku kogukonda tugevdada ja 1874. aasta mihklipäeval pühitseti peaingel Miikaeli luterlik (kivi)kirik, mis asendas senise puukabeli.

Nende kahe sündmuse, eriti koguduse ja kihelkonna 150. aastapäeva pühitsemiseks peeti 30. septembril Häädemeeste kirikus piiskoplik missa, mida juhatas ja millel jutlustas peapiiskop **Andres Põder**. Kaasa teenis *pastor loci* **Tauno Teder** ja missa propriumisalme laulis dr. **Eerik Jõks**, EMTA teadur ning oikumeenik.

Jumalateenistusele järgnes vestlusring kiriku kohast tänapäeva ühiskonnas. Selles olid kaastegevad peapiiskop, EAÕK ülempreester **Ardalion Keskküla**, Eerik Jõks ja Häädemeeste vallavanem **Urmas Aava** Jumalateenistuse ja pärastise koosviibimise külalisteks olid vaimulikest vennad **Kalju** ja **Mihkel Kukk**, kes endiste pärnakatena on siinse koguduse eluga noorpõlvest tuttavad. Mihkel Kukk alustas oma kirikliku teenimist Häädemeeste ja Treimani koguduse organistina.

Aastapäevaüritustest osavõtjaid kiriku ees. KAI MARJAMÄGI

Nädal varem pühitseti Treimani Matteuse kiriku 145. aastapäeva

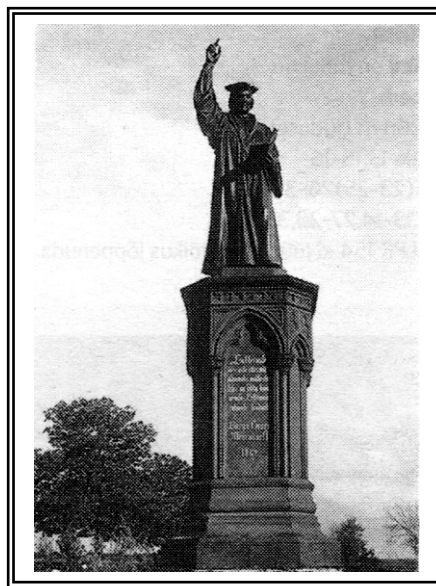
Luterlik puukabel Treimani külas on Häädemeeste vallas vanim järjepidevalt tegutsev kirik.

(Eesti Kirik)

Kadunud mälestussamba meenutuseks

Laupäeval, 27. oktoobril kell 12 oodatakse Keila Miikaeli kirikusse kontsert-jumalateenistusele, mis on pühendatud Martin Lutheri mälestussamba püstitamise aastapäevale.

Viiulil musitseerib Urmas Vulp, orelil Pille Metsson. Jumalateenistuse järel peetakse kirikus teemakohaseid lühiettekandeid, kaetud on kohvilaud.

Päev algab kell 11.15 kogunemisega mälestussamba kunagisele asukohale Tuftermaa külas. Martin Lutheri mälestussamba (fotol) püstitamisest Keila lähisteles möödub käes oleva aasta oktoobris 150 aastat. Tegemist on ainulaadse mälestusmärgiga, mis hävitati Nõukogude võimu poolt 1949. a. jõulukuul
(Eesti Kirik)

Välis - eesti koorid laulupeol

Kõik kollektiivid, kes soovivad osaleda laulupeol, peavad selgeks õppima umbes 15 eestikeelset laulu. Nendest 2-3 laulu tuleb salvestada ning saata **laulupeo kunstilisele toimkonnale 1. oktoobriks 2013**. Selle põhjal selgub koori laulupeole pääsemine ning need, kes peole pääsevad, peavad ülejäänud repertuaari õppima, salvestama ning kunstilisele toimkonnale **saatma 1. aprilliks 2014**.

Laulupeol osalejatele on oluline täpsem info, avaldused, registreerimislehed jms on üleval meie kodulehel: www.laulupidu.ee. Väliseestlaste info on lehel: <http://laulupidu.ee/teated/valis-eesti-kollektiivide-registreerimine-laulupeole-ja-osavotutingimused/>.

Kõiki välis- ja väliseesti kollektiive aitab hea meelga meie laulupeo väliskollektiivide kuraator Kaija Velmet. Kontakt: **Kaija Velmet**, laulupidu2014;@gmail.com. Tel. (+372) 55 63 4407.

VES Nr.45.

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI JA HEAD UUT AASTAT !

Soovivad kõikidele kaasmaalastele!

AROKÄE, Leida
 AUG, Tiina, Ants & Lia Johnston
 BERGER, Ilo
 BOTTENS, Del & Siiri (Kailvee)
 EBY, Anne, Brian & Britanii
 HEINSOO, Kristi & Tiit
 KALMANN, Asta
 KALMANN, Silvi & Helmuth
 KALMANN, Helve & Kalle Merilo
 KANTS, Niina
 KESKÜLA, Leitmar, Arne & Tarvo
 KOLLOM, Malle
 KONSA, Kaljo & Pamela
 KRUMHANSL, Maarika & Bim
 LAUR, Valda & Hendrik
 MERILO, Lehti
 MERILO, Helle, Triina & Paige Baker
 MIRKA, Alar, Irja & Suvi
 MOKS, Eino
 MAURER, Erik, Ian & John's family

PORTLANDI EESTI SELTS
 EELK PORTLANDI KOGUDUS
 PALM, Ingrid & Toomas
 PARIK, Valdek
 PARIS, Maarja, Jean-Claude, Adam, Holly
 POOL, Adelheid & Thea Lander
 RAPP, Sirje & Kalev
 RAIDNA, Paul & Katre
 REISENBERG, Aino
 RINNE, Marge
 SAUL, Krista & Ingmar
 SAUL, Anne & Ivar
 SAMPSON, Fern
 SEPP, Janne, Kalev & Liisa-Anna
 SCHUMACHER, Bob
 TALVISTE, Meralda, Endel & Miki
 TAMM, Kati & Marika Keister
 TEOSE, Liina, Erik & Alar
 VAGA, Zoja & Mati
 ORAV, From

NEWSMAKER

Stalin's daughter

Peters

Newly declassified documents show the FBI kept close tabs on Soviet dictator Josef Stalin's only daughter after her high-profile defection to the United States in 1967, gathering details from informants about how her arrival was affecting international relations.

The documents were released last week to The Associated Press under the Freedom of Information Act following Lana

Peter's death last year at age 85 in a Wisconsin nursing home. Her defection to the West during the Cold War embarrassed the ruling communists and made her a best-selling author. And her move was a public relations coup for the United States.

When she defected, Peters was known as Svetlana Alliluyeva, but she went by Lana Peters following her 1970 marriage to William Wesley Peters, an apprentice of Frank Lloyd Wright.

An unnamed informant in a secret memo from June 1967 said Soviet authorities were not disturbed by the defection because it would "further discredit Stalin's name and family."

Stalin, a dictator held responsible for sending millions of his countrymen to their death in labor camps, led the Soviet Union from 1924 until his death in 1953.

Even though Peters denounced communism and her father's brutal policies, Stalin's legacy haunted her in the United States.

"People say, 'Stalin's daughter, Stalin's daughter,' meaning I'm supposed to walk around with a rifle and shoot the Americans," she said in a 2007 interview for a documentary about her life.

"Or they say, 'No, she came here. She is an American citizen. That means I'm with a bomb against the others. No, I'm neither one. I'm somewhere in between.'"

- *The Associated Press.*
- *The Oregonian*

Priit Rohtmets (paremal) oli kaas-tegev PES filmiõhtul 9. novembril, esitades ajaloolise filmi "Tartu Ülikool". Ta tutvustas osavõtjale ka oma ülesandeid Tartu ülikooli usuteaduskonna arhivaarina ja pakkus huvitava keskustelu oma tegevusest.

Nädalise Portlandis oleku ajal oli ta Kalmanni perekonna hooldusel.

"PORTLANDI SÕNUMID" & "PORTLANDI EESTLASTE TEATED" on Oregoni eestlaspere teateleht, ilmudes Portlandi Eesti Seltsi ja EELK Portlandi Koguduse väljaandel. Need saadetakse liikmetele tasuta. Teistel on võimalik neid tellida teatelehe toimetaja kaudu, tasudes \$ 15. aastas.

**Toimetaja: Helmuth Kalmann • 8159 S.W. 85th Ave. • Portland, OR 97223 • Tel. 503-244-9083
PES esimees: Kalev Sepp • 8330 S.W. Apple Way L-201 • Portland, OR 97225 • Tel. 503-292-3578**

NOTE: Please, notify the editor of any address changes.